

**Čís. 15282.**

Poměr § 2 zákona čís. 117/26 k § 4 zákona čís. 242/22 Sb. z. a n. Revírní bratrská pokladna se může domáhati podle § 65, odst. 2 zákona čís. 33/88 ř. z. náhrady za lékařské ošetření a vyplacené nemocenské, jež poskytla svému členu, přímo na škůdci.

Předpisem § 2 zákona čís. 117/26 Sb. z. a n. byla prodloužena pro nemocenské pojištění členů báňských pokladen podle zákona čís. 242/22 Sb. z. a n. působnost celého zákona ze dne 30. března 1888 čís. 33 ř. z.

(Rozh. ze dne 12. června 1936, R I 615/36.)

Žalobkyně Revírní bratrská pokladna opírá žalobu o to, že poskytla lékařské ošetření a nemocenské třem svým členům poraněným při automobilové nehodě a že žalovaný Karel S. tuto nehodu zavinil a Josef B. (vlastník auta) spoluručí za vzniklou škodu. Prv ý s o u d zamítl žalobu proto, že revírní bratrská pokladna není v přímém právním poměru ke škůdcům a že není zákonného ustanovení, které by jí dávalo právo, by uplatnila nárok proti nim. O d v o l a c í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

**D ů v o d y:**

Právem poukázal odvolací soud na předpis § 2 zák. čís. 117/26 Sb. z. a n. a jím pro obor nemocenského pojištění členů revírních bratrských pokladen v platnosti ponechaný § 65, odst. 2 zák. čís. 33/88 ř. z., jímž byl stanoven přechod práv příslušejících poškozenému proti škůdci na pojišťovací ústav (revírní bratrskou pokladnu), když poskytla ošetření a nemocenské. Stěžovatelé neprávem srovnávají předpis § 2 zák. čís. 117/26 Sb. z. a n. a § 4 zák. čís. 242/22 Sb. z. a n. Zákon čís. 117/26 Sb. z. a n. neslouží jen provedení dotčeného § 4 zák. čís. 242/22 Sb. z. a n., nýbrž jest úplně samostatný. Jeho § 2 byla prodloužena pro nemocenské pojištění členů báňských bratrských pokladen podle zákona čís. 242/22 Sb. z. a n. působnost celého zákona ze dne 30. března 1888 čís. 33 ř. z. a contrario § 1 téhož zákona, kde pro nemocenské pojištění zaměstnanců podrobených pojištění podle právních předpisů o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců zůstaly v platnosti jen určité tam vypočtené předpisy zák. čís. 33/88 ř. z. Žalobkyně může tedy opřítí o předpis § 65 zák. čís. 33/88 ř. z. svůj zažalovaný nárok. Ježto však nebyly probrány a zjištěny ostatní předpoklady nároku na náhradu škody, právem zrušil odvolací soud rozsudek soudu I. stolice.

**Čís. 15283.**

**K § 297 a) obč. zák.**

Poznámku výhrady vlastnictví ke strojům nelze před uplynutím pěti let prodloužit nebo obnovit.

**Uplynutím zákonné lhůty stávají se stroje příslušenstvím nemovitosti. Má-li tomu býti zabráněno obnovením poznámky, jest k tomu třeba souhlasu knihovně oprávněných osob.**

(Rozh. ze dne 12. června 1936, R I 633/36.)

Navrhovatel žádal za povolení prodloužení působnosti knihovní poznámky, že stroje, spojené podle jeho tvrzení s nemovitostmi vl. čís. 96, 2035 a 400 pozemkové knihy v návrhu jmenované, jsou až do úplného zaplacení vlastnictvím určité firmy. Poznámka podle § 297 a) obč. zák. ve vložce čís. 2035 ve prospěch firmy G. H. byla zapsána do pozemkové knihy již v roce 1930. **P r v ý s o u d** návrhu vyhověl. **R e k u r s n í s o u d** návrh zamítl.

**N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolacímu rekursu.

#### D ů v o d y:

Podle § 297 a) obč. zák. pozbude poznámka svého účinku, uplynulo-li pět let po zápisu. Otázka, zda poznámku před uplynutím pěti let lze prodloužit nebo obnovit, je v právnické literatuře sporná. Pro přípustnost obnovení poznámky se vyslovují Rouček-Sedláček (komentář díl II, str. 248) a Klang (komentář I/1, str. 1177), odůvodňující svůj názor pouze tím, že zákon nikde nezakazuje obnovení poznámky podle § 297 a) obč. zák., a dále Hollitscher (Juristische Blätter 1918, str. 3), který však poukazuje pouze k důvodům účelnosti. Naproti tomu Ehrenzweig (System 1923 I/2, str. 42), Klier (Právník 1918, str. 229), Adler (Zentralblatt für die juristische Praxis, ročník 1918, str. 421) a jak se zdá, také Randa-Kasanda (Právo vlastnické, VII. vydání 1922, str. 153) pokládají prodloužení nebo obnovení poznámky za nepřipustné. K názoru posléz uvedenému se připojuje také nejvyšší soud. Podle zprávy výboru panské sněmovny rakouské (str. 39) se nedoporučuje, aby vratký stav, jenž se utváří vlastnickou výhradou, byl ponechán v trvalé platnosti, ježto při pravidelném obchodování dluh za stroje může býti v krátké řadě let splacen. Z toho důvodu stanovil zákon působnost poznámky výhrady vlastnické pouze na 5 let. Z této zprávy právního výboru vyplývá, že nebylo úmyslem zákonodárcovým připustiti prodloužení neb obnovení této poznámky, neboť tím by mohla výhrada práva vlastnického nabýti rázu trvalosti, čemuž právě mělo býti bráněno. Tomu nasvědčuje také, že zákon o prodloužení neb obnovení poznámky se nezmiňuje, při čemž nutno míti na zřeteli, že jde o ustanovení výjimečné, příčící se všeobecnému pravidlu §§ 294, 297 obč. zák., jež proto jest vykládati přesně. Nasvědčuje tomu také logická souvislost předpisů v § 297 a) obč. zák. uvedených. Paragraf 297 a) obč. zák. rozeznává dva různé případy spojení strojů s nemovitostí, totiž spojení strojů s nemovitostí, s níž do té doby stroje vůbec spojeny nebyly a výměnu starých strojů za nové. Nahradí-li se jinými staré stroje, jež byly příslušenstvím nemovitosti, je třeba k poznámce výhrady vlast-

nictví přivolení knihovně oprávněných. V případě na prvním místě uvedeném, o který by tu šlo co do vložek č. 86 a 400, musí se o zápis knihovní poznámky zakročit dříve, než vlastník nemovitosti stroje s ní spojil, protože dokud poznámka o cizím vlastnictví strojů v pozemkové knize zapsána není, stroje spojením s nemovitostí by se staly jejím příslušenstvím a k pozdějšímu zápisu poznámky vyžadovalo by se nutně též souhlasu dosavadních knihovně oprávněných osob (Randa-Kasanda, str. 253, rozh. čís. 12687, 11595 a j. Sb. n. s.). Obdobný jest právní stav, jde-li o prodloužení či obnovení poznámky zapsané již před pěti lety. Poznámka pozbývá uplynutím zákonné lhůty své účinnosti a tím o sobě stroje se stávají příslušenstvím nemovitosti. Má-li tomu býti zabráněno obnovením poznámky, jest k tomu třeba souhlasu osob, které by tím ve svých právech byly dotčeny, neboť již podle zákona nabyly práva, aby se stroje — zůstano-li s nemovitostí spojeny — staly jejím příslušenstvím nejdéle po uplynutí pěti let. Tento souhlas knihovně oprávněných v souzeném případě prokázán nebyl.

### Čís. 15284.

**Nepřípustnost pořadu práva pro žalobu na výmaz knihovního práva zástavního z důvodů týkajících se výměru okresní nemocenské pojišťovny jako exekučního titulu formálně nezávadného.**

(Rozh. ze dne 12. června 1936, R I 655/36.)

Opačně: Sb. n. s. čís. 10502.

Podle tvrzení žalující pozůstalosti byla okresním soudem v P. dne 22. října 1934 povolena žalované okresní nemocenské pojišťovně proti zůstaviteli na základě jejího platebního výměru k vydobytí dlužných dávek exekuce nuceným zřízením zástavního práva na nemovitostech zůstaviteli patřících. Žalující pozůstalost dovozuje, že tato exekuce byla povolena neprávem, neboť dobývaná pohledávka nikdy nevznikla, poněvadž zůstavitel žádnou živnost neprovozoval a žádné zaměstnance nezaměstnával. P r v ý s o u d vyhověv námitce žalované, že jde o věc, na pořad práva nepatřící, žalobu, domáhající se výmazu exekučního zástavního práva, odmítl. R e k u r s n í s o u d námitce nepřípustnosti pořadu práva nevyhověl.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

### D ů v o d y:

Žalobkyně připouští v rekursu, že exekuční soud se svého stanoviska podle znění exekučního titulu, to jest vykonatelného platebního výměru žalované, právem exekuci a vklad zástavního práva povolil; nečiní námitek v tom směru, jako by ono povolení exekuce nebylo náležitě doručeno, takže lze usouditi, že sama uznává usnesení o povolení exekuce za pravoplatné. Žalobou se domáhá, aby žalované bylo